

5 n nnasa'iħ asasiyya i raman di internet

Ijjen tebraż da d' ijjien e-mail diha. Apartaj n ħsawar d' yidyaważ di ssocial medya. Yamadañ n yidu ak familya d' imeddu kar. Asekki n tmenaç s' Tikkie niy s' l'App n rbanku ennec/ennem. Awad ȳa l-xadamañ n l-hukuma niy arrundiyu/sita s' DigiD. Adbae bra ikablit, areqlar n alarma n iceffan di taqqat ennec/ennem zi ragwaj niy asexdem n klima... Internet itarra tudarż n bnaðem n kur nhar tesher u muriha i aṭṭas n iwdan.

Muhim s waṭṭas aṭṭafdeq x'raman n iparatuten d' reħsabaż ennec/ennem di raman, zi tħilifun ennec/ennem ar macina n wedbae ennec/ennem, zi Instagram ar Gmail. Iteqqes rħar rami Imujrimin necten di interneħt am mamec necten barra i interneħt. Ksi 5 n nnasa'iħa-ya ħenja atsīġuraq raman ennec/ennem l'asasi di interneħt. Seqseħ manayenni x'Imujrimin n interneħt.

01 - Eg kudaq qes-ħen di mmarra iparatuten d' reħsabaż ennec/ennem:

- Kurma dazirar, kurma ħsen. Eg ijjien l-eibara n ssir.
- Eg ijjien l-kudix mextalef i kur reħsab. Xemmer l-kudaq ennec/ennem deg-ijjen App n uxemmer n l-kudaq.
- Sexdem Imusadaqa tħuna'iyya ħenja atsejleq adaf ennec/ennem kurma tżemma.

02 - Eg rebda tħehdit i iparatuten "smart" ennec/ennem deyya

- Iparatuten "smart" d' iparatuten kunkettan ya interneħt am macinat n wedbae, pantayañ n iħiddien, ssunit n tiwwura d' timedwasin n tfawt.
- Fabrika tħafadent x'raman n iparatuten ennec/ennem s' tħahdita. X manayenni wa tħeqqen-ca nutifikasyunaqt enni!

03 - Sexdem prugmaż n antiyirus

- Prugmaż n antiyirus teskanan aparatu ennec/ennem ħenja adazun x-tħahdida am lyirusa, prugmaż i-ċċarran.

04 - Eg kupyä i lbayanaż ennec/ennem kur amar

- Mara hakanc/hakancem, tżemmad atexsaq kurci. U x manayenni, eg ijjien kupyä i l-mileffaż ennec/ennem ħenja ateqqimeq trankil.

05 - Rebda tħeqqaq zi rħajeż i xef ȳa tseebzed qber ma xas tseebzed

- Imujrimin di interneħt ssekkan l-linkat mzewrin s' e-mail, tibratin niy tħalabat n uxəddes. Tħeggen manayenni ħenja asen tewced l-meelumat ennec niy ħenja asen tesekked tmenaç.

Mara texsed atesned ktar x'raman di interneħt, ruħ ȳa veiliginternetten.nl/5-tips-basisveiligheid